

Jókai Mór színházi öröksége képekben - száznégyszáz ritka fotó a nemzeti könyvtár Fotóterében

2025/08/13

Az MNMKK OSZK Fotótér elnevezésű online tartalomszolgáltatása új, különleges válogatással gazdagodott: a Jókai-emlékév alkalmából száznégyszáz Jókai Mórhoz és színházi munkásságához kapcsolódó fényképet publikált.

Az MNMKK Országos Széchényi Könyvtár [Fotótér](#) [1] elnevezésű online tartalomszolgáltatása új, különleges válogatással gazdagodott: a Jókai-emlékév alkalmából száznégyszáz Jókai Mórhoz és színházi munkásságához kapcsolódó [fényképet publikált](#). [2]

[3]

A [Fotóter](#) [1] a nemzeti könyvtár folyamatosan bővülő felülete, amely reprezentatív kínálatot nyújt az intézmény csaknem hatszázezer darabos fényképgyűjteményéből.

Jókai Mór regényei és publicisztikai életműve mellett több mint harminc drámai alkotás – tragédia, színjáték, népszínmű, ünnepi alkalmakra írt színmű és drámai prológ – szerzője is; műveiből számos dramatizálás, sőt operalibrettó készült. [A most közzétett, száznégyszáz darabból álló fotóanyag](#) [2] a XIX. századi magyar színjátszás világába vezet, és az MNMKG OSZK Színháztörténeti és Zeneműtárának gazdag gyűjteményéből válogatott, Jókaihoz kapcsolódó legkorábbi fényképeket tárja a nagyközönség elé.

A fotók egyik része [Jókait ábrázoló portré](#): [3] köztük felfedezhető több azonos felvétel is, amelyek dedikációjukban különböznek. Az ajánlások színészekhez és színházi vezetőkhöz szólnak, akik Jókai-darabokban vagy színpadra állításukban játszottak szerepet – így például Vízvári Gyulához (*Fekete vér*), Vidor Pálhoz (*A bolondok grófja*), Krecsányi Ignáchoz (*Helvita*), Festetics Andorhoz, a Nemzeti Színház igazgatójához (*Fekete vér*). Krecsányi nevéhez további két ősbemutató is köthető: *A gazdag szegények* (1893) és *A kőszívű ember fiai* színpadi adaptációja (*Keresd a szíved*, 1896). A válogatásból nem hiányozhat Jókai két színésznő felesége, [Laborfalvi Róza](#) [4] és [Nagy Bella](#) [5] portréja sem.

[6]

[4]

[5]

[7]

A másik nagy egység a jelmezes portrék és szerepképek sora, amelyek a Jókai-színművek budapesti, kolozsvári és pozsonyi előadásait idézik fel. A képek 1904 előtt készültek, így a fotókon olyan művek és adaptációk jelennek meg, amelyek Jókai életében vagy nem sokkal halála előtt kerültek színpadra. A Nemzeti Színház Az *arany ember* előadásainak dokumentumai különösen figyelemreméltók az 1902-es felújítás Noémijét, [Ligeti Juliskát](#) [8] ábrázoló fotótól egészen [Márkus Emília](#) [9] 1884-es szerepformálásáig.

Külön színháztörténeti érdekesség, hogy a gyűjteményben fennmaradtak a budapesti ősbemutató és az alig két hónappal későbbi kolozsvári premier szinte teljes szereplőgárdájának fényképei. A fotókon a korszak olyan jeles színészei és színésznői láthatók, mint

[Újházi Ede](#). [10] [Nagy Imre](#). [11] [Náday Ferenc](#). [12] [Fáy Szeréna](#). [13] [Szathmáryné Farkas Lujza](#). [14] [Ecsedi Kovács Gyula](#). [15] [Gerő Lina](#). [16] [Szentgyörgyi István](#) [17] és [Medgyaszay Evelin](#). [18]

Egy különleges, 1899-ben készült felvétel pedig a *Fekete vér* pozsonyi előadásából örökíti meg a fiatal [Hettyey Arankát](#). [19] aki később a Nemzeti Színház tragikájaként vált ismertté.

A Jókai-emlékévhöz kapcsolódó [gazdag képanyag](#) [2] nemcsak a kutatók, hanem a magyar színháztörténet és Jókai irodalmi öröksége iránt érdeklődő nagyközönség számára is páratlan lehetőséget kínál: bepillantást enged a XIX. század végi magyar színpad világába, és közelebb hozza a dráma műfajában is maradandót alkotott szerzőt.

[11]

[16]

[15]

Kapcsolódó tartalmaink:

[Jókai 200 – Jókai Mór kései, eddig kiadatlan versei váltak elérhetővé a Copia virtuális archívumban](#)

[20]

[Az én paradicsomkertem – A szerelmes Jókai Mór](#) [21]

Nagy Bella, Boér Hermin, Blaha Lujza, Jászai Mari és Manga szerepe Jókai Mór Fekete vér című darabjában – [1. rész](#) [22] [2. rész](#) [23]

[Betekintés Jókai Gazda Kertjébe](#) [24]

2025/08/14 - 18:25

Source URL: <http://193.6.201.226/en/node/7207>

Links:

[1] <https://fototer.oszk.hu/>

[2] [https://fototer.oszk.hu/kereso/#targyszavak=J%C3%B3kai%20M%C3%B3r%20\(1825-1904\)&lelohely=.OSZK%20Sz%C3%ADnh%C3%A1z%20t%C3%B6rt%C3%A9neti%20C%C3%A9s%20Zenem%C5%B1t%C3%A1r](https://fototer.oszk.hu/kereso/#targyszavak=J%C3%B3kai%20M%C3%B3r%20(1825-1904)&lelohely=.OSZK%20Sz%C3%ADnh%C3%A1z%20t%C3%B6rt%C3%A9neti%20C%C3%A9s%20Zenem%C5%B1t%C3%A1r)

[3] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/jokai-mor-haromnegyed-alakos-portreja-2/>

[4] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/jokaine-laborfalvi-roza-es-jokai-mor-kettos-portreja/>

[5] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/jokaine-nagy-bella-es-jokai-mor-kettos-portreja/>

[6] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/jokai-mor-egesz-alakos-kepmasa/>

[7] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/jokai-mor-felalakos-portreja-2/>

[8] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/ligeti-juliska-mint-noemi-2/>

[9] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/markus-emilia-mint-noemi-2/>

[10] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/ujhazi-edes-a-gyermekszereplokkal-mint-fabula-janos-es-het-fia-2/>

[11] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/nagy-imre-mint-timar-mihaly-6/>

[12] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/naday-ferenc-mint-krisztian-todor-3/>

[13] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/fay-szerena-mint-timea-3/>

[14] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/szathmaryne-farkas-lujza-mint-zsofia/>

[15] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/e-kovacs-gyula-mint-timar-mihaly/>

[16] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/gero-lina-mint-noemi/>

[17] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/szentgyorgyi-istvan-mint-brazovics-athanaz/>

[18] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/medgyaszay-evelin-mint-glyceria/>

[19] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/hettyey-aranka-mint-corinna/>

[20] https://oszk.hu/hirek/jokai-200-jokai-mor-kesei-eddig-kiadatlan-versei-valtak-elarhetove-copiaban_250217

[21] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2025/02/14/az_en_paradicsomkertem

[22] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2025/03/11/nagy_bella_boer_hermin_blaha_lujza_jaszai_mari_es_manga_szerepe_jokai_mor_fekete_ver_cimu_darabjaban

[23] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2025/03/12/nagy_bella_boer_hermin_blaha_lujza_jaszai_mari_es_manga_szerepe_jokai_mor_fekete_ver_cimu_darabjaban_216

[24] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2025/02/25/betekintes_jokai_gazda_kertjebe_a_digitalis_bolcseszeti_kozpont_virtualis_kertrekonstrukcioja

[25] <http://193.6.201.226/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>

[26] <http://193.6.201.226/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon>